

Administrationsgrundlag for skiltning

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

Skiltepolitik for Viborg Kommune

Forord	3
Byrådets politik	4

Administrationsgrundlag - retningslinjer for skiltning

Baggrunden for retningslinjer om skiltning	8
Administrationsgrundlag og lovgivning	10
Retningslinjer for skiltning i bymæssig bebyggelse	
Generelle retningslinjer for skiltning	13
Midtby-områder	14
Center- og erhvervsområder uden for midtbyerne	16
Boligområder og landsbyer	17
Områder til almene eller rekreative formål i bymæssig bebyggelse	18
Retningslinjer for øvrig skiltning samt belysning	19
Skiltning ved veje	21
Skiltning i det åbne land	22
Ansøgning om og spørgsmål om skiltning	23
Miljøvurdering	25

Forord

Denne skiltepolitik med tilhørende administrationsgrundlag er udarbejdet for at fremme kvaliteten af skiltning i Viborg Kommune samt for at sikre, at ansøgninger om skiltning bliver vurderet på et ensartet grundlag.

Skiltepolitikken er Byrådets overordnede målsætning for skiltning i Viborg Kommune.

Administrationsgrundlaget fastlægges retningslinjer for en ensartet sagsbehandling af ansøgninger om skiltning i Viborg Kommune i de tilfælde, hvor lovgivningen giver mulighed for skøn, og hvor der ikke er specifikke bestemmelser i lovgivningen eller i plandokumenter. Der vil dog fortsat være tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Administrationsgrundlaget vil også kunne bruges af ansøgere, bygherrer og virksomhedsejere som vejledning og til inspiration ved udformning af skilte.

Administrationsgrundlaget medvirker endvidere til at skabe et overblik over gældende lovgivning og indeholder en vejledning om, hvordan der søges om tilladelser til skiltning.

Administrationsgrundlaget danner grundlag for, at nogle mindre skilte vil kunne etableres uden forudgående byggetilladelse. Derved sikres et mere effektivt forløb for kommunens erhvervsdrivende.

Skiltepolitik og administrationsgrundlag for skiltning i Viborg Kommune er godkendt af Viborg Byråd den 31. august 2011.

Byrådets politik

Det overordnede formål med skiltepolitikken for Viborg Kommune er at fremme kvaliteten af skiltning i kommunen samt at sikre, at ansøgere og bygherrer oplever, at der er klare og ensartede retningslinjer for, hvilke skilte der kan opsættes.

Det er [Byrådets ønske](#), at forretninger og erhverv i bymæssig bebyggelse selvfølgelig skal kunne synliggøre sig - også gennem skiltning. Derved kan de være med til at skabe attraktive og aktive bymidter, handelscentre og erhvervsområder.

Skiltning skal ske med omtanke og i respekt for bygningernes arkitektur, byens karakter og landskabet. Det skal ske på en måde, så byernes særpræg og særlige karakter fastholdes, og naturværdier bevares, hvilket vil være til gavn og glæde for alle kommunens borgere.

[Byrådet ønsker](#), at skiltningen skal spille sammen med de forskellige omgivelser i kommunens byer og landskaber. Retningslinjerne for skiltning skal bidrage til at sikre kvaliteten og helhedspræget i gadebilledet, langs vejene og mod landskabet, samtidig med at der skal være plads til fantasien. En tilpasset skiltning behøver ikke at være kedelig!

Det er [målet med skiltepolitikken](#)

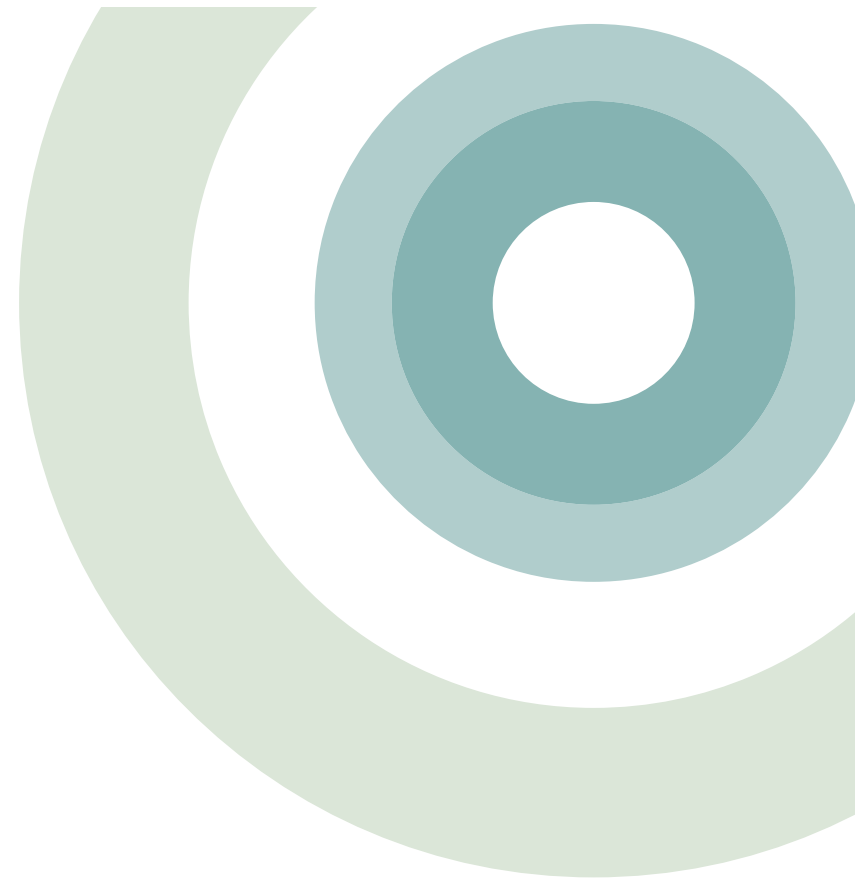
- at der er klare retningslinjer for en ensartet sagsbehandling af skilteansøgninger
- at bygherrer og ansøgere har et klart billede af, hvilke typer skilte der kan forventes tilladelse til
- at der fastlægges kriterier for tilladelser til skiltning, herunder hvilke skilte der kræver byggetilladelse.

På baggrund af Byrådets politik er der udarbejdet et [administrationsgrundlag med retningslinjer for skiltning i Viborg Kommune](#), der vil indgå ved administration af ansøgninger om skiltning.

Det er Byrådets politik, at

- Der kun må skiltes med virksomhedens/ butikkens navn, logo og lign. Reklameskiltning for enkeltprodukter og mærker tillades ikke.
- Skiltningen skal tilpasses det enkelte områdes karakter og skala. Skiltningen skal begrænses til det nødvendige, og ingen skilte må være så store, at de dominerer en bygningsfacade, et byområde eller landskabet.
- Skiltning skal tilpasses bygningens størrelse, arkitektur og omgivelserne. Skilte må ikke dække bygningsdetaljer og skal følge opdelingen af vinduer, døre og porte. Skiltning skal som udgangspunkt placeres i stueetagen.
- Udformning og placering af skilte på samme facade for forskellige butikker / virksomheder skal samordnes, så der opnås en god helhedsvirkning.
- Skæmmende og dominerende reklamer - som billboards, rullereklamer, bannere og lignende som udgangspunkt skal undgås og tillades ikke som permanente reklamer.
- Der på fredede og bevaringsværdige bygninger og i bevaringsværdige bykvarterer skal udvises særlige hensyn ved skiltningens omfang og placering.

Administrationsgrundlag

for skiltning i Viborg Kommune

VIBORG
KOMMUNE

Baggrunden for administrationsgrundlag for skiltning

Midtbyer

I 1960'erne og 1970'erne dominerede bilerne midtbyerne. Derfor skulle butiksskiltene fange opmærksomheden hos de hurtigt passerende bilister. Det betød store skilte og store butiksvinduer. Bygninger blev i denne periode radikalt ombygget uden respekt for den oprindelige arkitektur eller helheden i gadebilledet.

Facaderne blev ensartede med store glaspartier og store skilte. Midtbyerne fik et ensartet præg og blev identitetsløse. Herefter opstod en kritisk debat, og på baggrund heraf ønskede mange at styrke byernes forskellighed og særpræg. Midtbyerne skulle igen være et godt møde-, indkøbs- og oplevelsessted for befolkningen.

I takt med at bygningerne i 1990'erne blev ombygget med større respekt for bygningens oprindelige udseende, blev interessen vækket for at justere reklameskiltningen, så den blev i større harmoni med bygningen og omgivelserne. Ombygningerne, skiltningen og hensynet til bygningernes arkitektur er sket med forskelligt held og kvalitet, men som helhed er bymiljøet i kommunens midtbyer forbedret. Byrådet ønsker, at denne positive udvikling skal fortsætte.

Når butikker og erhverv skal indpasses i midtbyernes stueetager, er der nogle gange ønsker om at tildække eksisterende vinduer for at indretningen af butikken kan optimeres. Tildækkede vinduer medfører imidlertid, at stueetagerne ikke er spændende og "levende" at se på - og at de således ikke bidrager til et trygt og interessant bymiljø - også når butikkerne har lukket.

Midtbyerne er byernes centrum, og smukke og levende midtbyer er en kvalitet for alle byens og kommunens borgere.

Med administrationsgrundlaget for skiltning ønsker Byrådet at understøtte en harmonisk og helhedsorienteret udvikling af byens rum med en tilpasset skiltning.

Administrationsgrundlaget for midtbyer indeholder retningslinjer for:

- Skiltning på facader
- Fritstående skilte og flag
- Skiltning ved fritliggende butikker
- Tildækning af vinduer
- Skiltning ved erhverv over stueplan

Centerområder uden for midtbyerne

Butiksområder uden for midtbyerne er fx. aflastningscenteret ved Holstebrovej i Viborg med et antal større butikker, bydelscentre med butikker til forsyning af en bydel og supplementområder med butikker, der forhandler særlig pladskrævende varer.

I disse butiksområder ligger butikkerne ofte i tilknytning til et større parkeringsareal og nær en overordnet vej. De enkelte forretninger ønsker at skabe kontakt med kunder i bil ved at anvende store skilte, flag og bannere.

I butiksområderne uden for midtbyerne, er der typisk ikke - som i midtbyerne - lagt vægt på atmosfære og oplevelser. Der er ofte tale om enkeltstående bygninger, og bygningsmassen er ofte arkitektonisk usammenhængende. Massiv skiltning kan bidrage til, at områderne virker uoverskuelige. Disse butikscentre ligger ofte ved byernes indfaldsveje og er således en del af byernes facade mod omverdenen.

Det er således vigtigt, at der ved skiltning i disse områder fokuseres på at opnå et helhedspræg ved hjælp af ensartede retningslinjer for skiltning. Disse områder er dog mindre følsomme end midtbyerne, hvorved der gives mulighed for flere og større skilte samt flagborge.

Administrationsgrundlaget for sådanne centerområder indeholder retningslinjer for:

- Fritstående skilte
- Flaggrupper
- Skiltning på facader
- Henvissnings- og oplysningskilte
- Salg af egne produkter i erhvervsområder

Erhvervsområder

I erhvervsområder lægges der - som ved de decentrale butiksområder - vægt på, at det er let at finde virksomhederne, og derfor ønsker nogle virksomheder store skilte, pyloner og flag, der placeres, så de kan ses fra det overordnede vejnet.

Der er i erhvervsområderne en tendens til, at virksomhederne vil overgå hinanden med skiltenes antal og størrelse. Det ses bl.a. ved, at visse virksomhedstyper ønsker at montere store bannere på facaderne, og andre virksomheder har opstillet særlige henvisningsskilte for virksomheden rundt omkring i et erhvervsområde.

Herved kommer skiltene til at konkurrere med hinanden om at fange bilisternes opmærksomhed. Dette kan være til fare for trafiksikkerheden og medvirker ikke til et attraktivt helhedspræg.

Der kan gives mulighed for fælles skiltepyloner ved ankomsten til et erhvervsområde.

Administrationsgrundlaget indeholder retningslinjer for skiltning i erhvervsområderne, som sikrer, at der er mulighed for en bred variation af skilte, samtidig med at helhedspræget kan fastholdes.

Landsbyer og boligområder

Også i landsbyer og boligområder ønsker forretninger og virksomheder at markedsføre sig ved skiltning.

Landsbyer og boligområder har dog en væsentlig anderledes karakter end midtbyer og erhvervsområder. Skalaen er mindre, og områderne er ofte særlig følsomme over for markante og store skilte.

Lokale butikker og virksomheder i boligområder og landsbyer skal selvfølgelig også have mulighed for skiltning, men skiltningen skal i størrelse, materialer og placering tilpasses områdets skala og karakter. Store skilte kan virke dominerende i et boligområde eller en landsby.

Der kan i boligområder etableres erhverv i egen bolig i form af fx. mindre liberale erhverv. Disse virksomheder ønsker i nogle tilfælde at kunne skilte ved boligvejen. Det er en forudsætning for etableringen af disse erhverv, at kvarterets præg af boligområde ikke ændres. Skiltningen skal således minimeres, så den kan passe inde i boligområdet.

Administrationsgrundlaget indeholder retningslinjer for skiltning i landsbyer og boligområder for:

- Erhverv fra egen bolig
- Samlede boligbebyggelser
- Erhverv og lokale butikker

Landområder

Der etableres i dag flere og flere gårdbutikker, værksteder, håndværksvirksomheder og lignende i overflødiggjorte landbrugsbygninger. Disse virksomheder ligger ofte afsides i forhold til de overordnede veje.

Derfor er der i de senere år monteret flere og flere henvisningsskilte ved veje i det åbne land.

Private henvisningsskilte kan skæmme landskabet og kan virke forvirrende og slørende i forhold til den øvrige lovpligtige vejskiltning. Samtidig fjerner skiltningen trafikanternes fokus fra vejen og den øvrige trafik – hvilket kan nedsætte trafiksikkerheden.

Skiltning i det åbne land reguleres af naturbeskyttelseslovens § 21, der indeholder et generelt forbud mod skiltning i det åbne land. Der er dog undtagelser om bl.a. skiltning på egen ejendom eller ved egen indkørsel.

Naturbeskyttelseslovens undtagelser opsummeres i administrationsgrundlaget.

Administrationsgrundlag og lovgivning

Nuværende administrationsgrundlag

Lovgrundlaget for skilteregulering er i byggeloven, planloven, vejloven, bygningsfredningsloven og naturbeskyttelsesloven.

Desuden administreres skiltning på baggrund af lokalplaner, servitutter samt skiltevejledningen fra Rødkærsbro, Centerplan for Bjerringbro Midtby og Viborg Skiltepolitik.

Med vedtagelsen af denne skiltepolitik med tilhørende administrationsgrundlag ophæves skiltevejledning fra Rødkærsbro, bestemmelser i Centerplan for Bjerringbro Midtby vedr. skiltning og Viborg Skiltepolitik.

Fremadrettet administrationsgrundlag

Med administrationsgrundlaget sikres ensartede retningslinjer for administration af skilteansøgninger i Viborg Kommune.

Administrationsgrundlaget er Viborg Byråds fortolkning af gældende lovgivning, hvor denne giver mulighed for skøn. Det vil således danne rammen for kommunens vurdering og skøn i forbindelse med forespørgsler og ansøgninger om skiltning. Der vil dog fortsat være tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I lokalplanlagte områder vil der fortsat kunne gælde andre bestemmelser om skiltning, ligesom fx. tinglyste byggelinjer mod veje fortsat vil gælde.

Med administrationsgrundlaget præciseres, hvilke skilte, der kræver byggetilladelse.

Lovgrundlag

Relevante uddrag af lovgrundlaget fremgår af side 11.

I hovedtræk er lovgivningen som følger:

- Fritstående skilte kræver byggetilladelse jf. byggelovens § 2, stk. 1. En byggetilladelse kan gøres afhængig af, at bebyggelsen - herunder skilte - får en sådan ydre udformning, at der opnås en god helhedsvirkning i forbindelse med dets omgivelser, jf. byggelovens § 6D, stk. 1.
- Skiltning, belysning og lignende må ikke være til ulempe eller skæmme omgivelserne*, ellers kan det medføre forbud eller påbud jf. byggelovens § 6d, stk. 2.
- Tilladelse til opsætning af skilte langs offentlige veje skal godkendes efter vejlovens § 102 og privatvejslovens § 49 af Viborg Kommune eller af Vejdirektoratet.
- Skiltning i det åbne land er som udgangspunkt forbudt efter naturbeskyttelseslovens § 21.
- Kulturarvsstyrelsen skal give tilladelse til skilte på fredede bygninger efter bygningsfredningslovens § 10.
- Hvis en lokalplan indeholder bestemmelser om skiltning, må der ikke etableres skiltning i strid med disse jf. planlovens § 18.

* Med omgivelserne menes både bebyggede og ubebyggede arealer. jf. udtalelse fra Erhvervs- og Byggestyrelsen, 24. jan. 2005

Tilladelser

Som udgangspunkt kræver fritstående skilte byggetilladelse, og øvrige skilte godkendes af kommunen.

Med administrationsgrundlaget fastlægges, at mindre facadeskilte med en skilteflade på under 1 m² og mindre fritstående skilte med en flade under 0,7 m² og en højde under 1 m kan etableres uden byggetilladelse eller godkendelse, hvis de etableres i overensstemmelse med administrationsgrundlaget.

Det vurderes, at disse skilte har et omfang, der medfører, at de ikke vil være til fare for sikkerheden, til ulempe eller skæmme omgivelserne.

Skiltning på bevaringsværdige og fredede bygninger skal godkendes af Viborg Kommune.

Skiltning på fredede bygninger kræver tilladelse fra Kulturarvstyrelsen.

Administrationsgrundlaget danner grundlag for, at skiltning i det åbne land i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 21, stk. 2, jf. side 22 kan etableres uden byggetilladelse.

Skilte langs veje i form af vejvisning, servicevejvisning og lejlighedsskiltning kræver ikke byggetilladelse.

Skiltning langs kommuneveje kræver tilladelse fra Viborg Kommune.

Skiltning langs statsveje kræver tilladelse fra Vejdirektoratet.

Uddrag af lovbestemmelser

Uddrag pr. 1. oktober 2010

Byggeloven

§ 2. Loven finder anvendelse ved:

- opførelse af ny bebyggelse og tilbygning til bebyggelse,
- ombygning af og andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser,
- ændringer i benyttelse af bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser,
- nedrivning af bebyggelse.

Stk. 2. Ved bebyggelse forstås bygninger og mure samt andre faste konstruktioner* og anlæg, når lovens anvendelse på de pågældende konstruktioner m.v. er begrundet i de hensyn, som loven tilsigter at varetage.

§ 6 D. Kommunalbestyrelsen kan gøre en tilladelse efter byggeloven afhængig af, at bebyggelsen får en sådan ydre udformning, at der i forbindelse med dens omgivelser opnås en god helhedsvirkning.

Stk. 2. Skiltning, lysinstallationer og lign. må ikke være til ulempe eller virke skæmmende i forhold til omgivelserne. Kommunalbestyrelsen kan ved forbud eller påbud sikre opfyldelsen af 1. pkt.

Vejloven

§ 102. Uden vejbestyrelsens tilladelse må det til en offentlig vej hørende areal ikke anvendes til

- varig eller midlertidig anbringelse af affald, materiel, materialer, løsøregenstande, skure, skurvogne, boder, automater, skilte, hegn eller lignende,
- anbringelse af køretøjer med henblik på salg eller udlejning uden fører,
- anbringelse af køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring eller lignende, når dette sker som led i en erhvervsvirksomhed.

* (BR08 Vejledning til Kapitel 1.12, stk. 4, nr. 4) Kategorien omfatter faste konstruktioner, som ikke er egentlig bebyggelse, men som er omfattet af byggelovens § 2, stk. 2. Eksempler herpå er antenner, master, skiltning, minivindmøller, tribuner, legepladsredskaber, facadeskilte, udhængsskilte, fritstående skiltning (pyloner), samt konstruktioner omfattet af kap. 1.5, stk. 1, nr. 7.

Stk. 2. Såfremt nogen uden tilladelse anbringer genstande m.v., der er nævnt i stk. 1, og den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne disse, er vejbestyrelsen berettiget til for den pågældendes regning at fjerne det anbragte. Er det anbragte til ulempe for færdslen, er vejbestyrelsen og i påtrængende tilfælde politiet berettiget til uden forudgående påbud at fjerne det anbragte for den pågældendes regning.

§ 103. Ved offentlige veje må faste genstande, skilte eller lignende ikke uden vejbestyrelsens tilladelse anbringes således, at de rager ind over vejens areal.

Privatvejsloven**

§ 49. Uden samtykke fra vejmyndigheden må arealer af private fællesveje ikke anvendes til

- varig eller midlertidig anbringelse af affald, materiel, materialer, løsøregenstande, skure, skurvogne, boder, automater, skilte, hegn eller lignende
- anbringelse af køretøjer med henblik på salg eller udlejning uden fører og
- anbringelse af køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring eller lignende, når dette sker som led i en erhvervsvirksomhed.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 forudsætter, for så vidt angår anvendelse, der indvirker på vejens hidtidige karakter eller på færdselsforholdene, samtykke fra grundejerne og meddeles efter forhandling med politiet.

Stk. 3. Såfremt nogen uden tilladelse anbringer genstande m.v., der er nævnt i stk. 1, og den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne disse, er vejmyndigheden berettiget til for den pågældendes regning at fjerne det anbragte. Er det anbragte til ulempe for færdslen, er vejmyndigheden og i påtrængende tilfælde politiet berettiget til uden forudgående påbud at fjerne det anbragte for den pågældendes regning.

Afgørelser om servidevejvisning i form af alm. eller særlig servicevejvisning jf. side 20 sker efter Bekendtgørelse om servicevejvisning på almindelige veje (BEK nr. 243 af 10/04/2008).

** Jf. privatvejslovens § 46. er Vejlovens § 102 og 103 også gældende for private fællesveje.

Planloven

§ 18. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse af en lokalplan efter § 30, må der ikke retligt eller faktisk etableres forhold i strid med planens bestemmelser, medmindre dispensation meddeles efter reglerne i §§ 19 eller 40.

Færdselsloven

§ 99, stk. 2. Skilte, opslag, lysindretninger og lignende må ikke anbringes på eller i forbindelse med afmærkning efter § 95, stk. 1.

Naturbeskyttelsesloven

§ 21. I det åbne land må der ikke anbringes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandøjemed.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 omfatter ikke***

- virksomhedsreklamer, som anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, når de ikke virker dominerende i landskabet og ikke er synlige over store afstande,
- skiltning for virksomheder og for salg af erhvervsgrunde m.v., der opstilles i et område, der i en lokalplan er udlagt som erhvervsområde, uanset at området ikke er udbygget. De nærmere regler herom fastsættes af miljøministeren,
- trafikpropaganda, der er godkendt af Rådet for Større Færdselsikkerhed,
- plakater, der opsættes i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunale eller andre offentlige råd eller folkeafstemninger, og
- mindre oplysningskilte vedrørende næringsdrift eller virksomhed opsat på egen ejendom eller ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej. De nærmere regler herom fastsættes af miljøministeren.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at der anbringes reklamer på idrætsanlæg.

Bygningsfredningsloven

§ 10. Alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Det samme gælder opsætning af lysinstallationer, antenner, parabolantenner og lignende samt skiltning på facader herunder tagflader.

*** Kriterier for undtagelsesbestemmelserne i stk. 2 fremgår af "Bekendtgørelse om opsætning af mindre oplysningskilte, skilte i erhvervsområder og reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land"

RETNINGSLINJER FOR SKILTNING

Retningslinjerne vil danne rammen for kommunens skøn og vurdering ved ansøgninger om skiltning. Der kan således forventes tilladelse til skiltning i overensstemmelse med retningslinjerne.

Retningslinjerne er beskrevet tematisk i forhold til, hvilket område skiltet ønskes placeret i. Der tages udgangspunkt i kommuneplanens inddeling i rammeområder.

Der kan af lokalplaner fremgå andre bestemmelser for skiltning i de enkelte områder, ligesom anden lovgivning, tinglysninger og vejbyggelinjer også kan regulere skiltning. Ansøgninger om skiltning vil i så fald skulle vurderes ud fra disse bestemmelser.

Generelle retningslinjer for skiltning i bymæssig bebyggelse

Der kan forventes tilladelse til skiltning i overensstemmelse med følgende generelle retningslinjer:

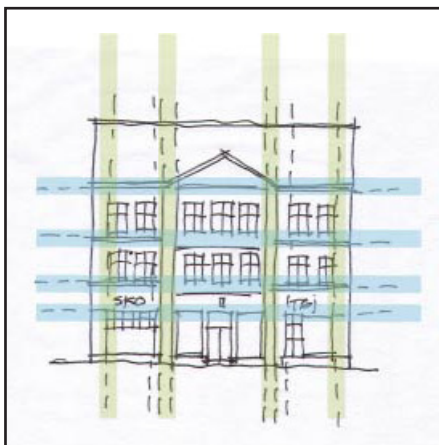

Illustration af vandrette og lodrette facadelinjer

- Der må på en ejendom kun etableres skilte for virksomheder med adresse på ejendommen. Der må ikke henvises til eller reklameres for virksomheder på andre ejendomme
- Der må kun skiltes med virksomhedens/butikkens navn, logo og lign. Reklameskiltning for enkeltprodukter og mærker kan ikke tillades.
- Skilte skal tilpasses området, bebyggelsens og landskabets karakter og skala.
- Der må ikke være skiltning over bygningers tagfod.
- Skiltning skal tilpasses bygningens arkitektur og skala og følge opdeling af vinduer, døre, porte og lign. Skilte må ikke dække døre, vinduer og bygningsdetaljer.
- Vandrette facadeskilte skal tilpasses facadeopdelingen. Skiltning over vinduer skal tilpasses vinduesbredden. Skilte, der spænder over flere fag, skal tilpasses facadens lodrette delinger.
- Lodrette skilte skal respektere facadens vandrette linjer. De må ikke stikke op over vinduesoverkanter, dække vandrette gesimser eller bånd og lignende.
- Udformning og placering af skilte på samme facade skal samordnes, så der opnås en god helhedsvirkning.
- Skilte må ikke være reflekterende, bevægelige eller gennemlyste. Kun skrift og logo må være gennemlyste. Skilte må ikke udføres med blinkende eller bevægeligt lys. Skilte uden lys kan belyses med spots. Lyskilden ved/i skilte må ikke genere eller blænde omgivelserne eller trafikanter.

Midtby-områder

Midtbyområder er centralt beliggende C1 og C2 områder jf. kommuneplanens områdebetegnelser.

Generelt

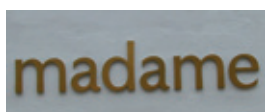
Skiltning skal etableres i respekt for den enkelte bygnings arkitektur og områdets bymiljø. Derved kan skiltning medvirke til en pæn og visuelt sammenhængende midtby.

Som eksempel kan et skilt med en bogstavhøjde på 20 cm læses på op til 50 meters afstand, hvilket er tilstrækkeligt for at markere sig i en gade, der hovedsageligt henvender sig til gående. Hvor der er biltrafik i midtbyerne, er der hastighedsbegrænsning, så skilte med ovennævnte højde kan også ses af bilister.

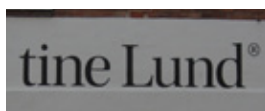
Skilte direkte på muren i form af påmalede bogstaver eller "løse" fastgjorte bogstaver anbefales, da de i høj grad kan tilpasses bygningens arkitektur.

Farvede bånd, plader, kasser og lignende er ofte dominerende i forhold til bygningen og helhedsindtrykket og bør ikke etableres med mindre, de kan indgå som en del af bygningens arkitektur.

Gentagelser af det samme skilt eller samme butiksnavn på samme facade slører bygningens arkitektur og medvirker til et rodet indtryk. Der må derfor som udgangspunkt kun etableres et større facadeskilt pr. butiksfacade/virksomhed.

Facadeskiltning

Facadeskiltning skal tilpasses bygningens og kvarterets skala og udseende.

Facadeskiltning må højst udgøre 50 % af den enkelte butiks/virksomheds facadelængde. Skiltning skal ske i stueetagen og skal primært markere indgangen til butikken/virksomheden. Skiltet skal tilpasses bygningens arkitektur og bør ske ved enkeltstående bogstaver på facade, vinduer eller døre. Bogstavhøjden bør som udgangspunkt højst være 30 cm. Der kan kun forventes tilladelse til højere bogstaver, hvis det passer til bygningens arkitektur og området.

Hvis flere butikker / virksomheder deler samme facade, skal skiltningen samordnes med hensyn til placering, størrelse, farver og materialer, så der opnås en god helhedsvirkning.

Der må etableres ét større facadeskilt inkl. logo-skilt pr. butik/virksomhed – dog to ved hjørnebutikker.

Der ud over kan der kun etableres sekundær skiltning i form af butiksnavn i eller over vinduer og døre samt mindre skilte - uden lys - opsat på murpiller mellem vinduer og døre og i en størrelse, som er mindre end murpillernes bredde - med en skilteflade på højst 0,25 m².

Der må etableres ét udhængsskilt på højst 0,5 m² pr. butik – dog to ved hjørnebutikker. Ved større butikker/virksomheder kan der tillades et udhængsskilt pr. 20 m facadelængde. Skiltet skal tilpasses facaden og nabobygninger hvad angår størrelse, materialer og farver.

Udhængsskilte må være bevægelige. Der skal være en frihøjde på mindst 2,5 m fra terræn under udhængsskilte.

Der kan ikke forventes tilladelse til klaprammer på facader.

Fritstående skilte, flag mv.

Der kan ved gågader, strøggader*, torve, pladser og centrale byrum** i midtbyerne ikke forventes tilladelse til fritstående faste skilte og flagstænger/flaggrupper til reklameflag på terræn eller bygninger, da de vil virke dominerende i gade- og bybilledet.***

* Med strøggader forstås gader, hvor stueetagen primært anvendes til butikker, liberale erhverv og lign., der henvender sig til kunder.

** Med centrale byrum forstås veje og byrum, der pga. den centrale beliggenhed i midtbyen, attraktioner, bevaringsværdig bebyggelse eller lign. henvender sig til offentligheden fx områder med mange turister.

*** Da fritstående skilte og flag skal placeres på egen grund, vil det reelt ofte ikke være muligt at placere disse ved gågader, strøggader og centrale byrum. Der kan dog i gaderegulativet fastsættes bestemmelser om placering af mindre fritstående skilte på gågader mv.

Skiltning ved fritliggende butikker

Ved fritliggende butikker med forarealer eller parkeringsarealer på egen grund (ikke ved gågader og torve) kan der forventes tilladelse til et større fritstående skilt eller pylon pr. forretning på ovennævnte forarealer/parkeringsareal, under forudsætning af, at skiltet kan tilpasses omgivelserne. Skiltet/pylonen må højst være 2 meter målt fra terræn, og skiltefladens areal må ikke overstige 2 m².

Øvrig skiltning må kun omfatte facadeskiltning jf. side 14 og mindre henvisnings- og oplysningskilte efter retningslinjer på side 16.

Der kan ved fritliggende dagligvarebutikker tillades et mindre antal klappammer til tilbud på facaden, hvis disse kan tilpasses bygningens skala og arkitektur samt området i en helhed.

Tildækning af vinduer

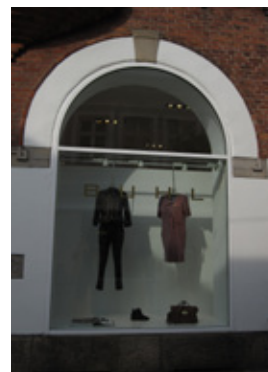
Hvis vinduer i midtbyerne ønskes afskærmet mod indkig, skal dette som udgangspunkt ske ved udstilling, så der stadig er tale om spændende og levende facader, der bidrager til en tryk og interessant midtby - også når butikkerne har lukket.

For at sikre at der opnås en god helhedsvirkning og "levende" facader, må vinduer mod gågader, strøggader, torve, pladser, passager og centrale byrum i midtbyerne ikke blændes eller tilklæbes med f.eks. reklamer, fotostater og lignende.

"Op til 30 % af vinduesfladerne på den enkelte facade kan tilklæbes/tildækkes under forudsætning af, at det udføres med ensartet film, sandblæsning eller lign. Diskrete mønstre og et logo eller navn pr. vinduesflade kan tillades efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I særlige tilfælde - fx. ved særligt lavtsiddende og høje vinduespartier - kan der tillades tilklæbning af vinduesflader op til ca. 80 cm fra indvendig gulvhøjde."

Afskærmning med udstilling og delvis tildækning af vinduer

Erhverv over stueplan

Virksomheder og butikker over stueplan kan alene skilte med navn og logo i underkanten af vinduerne. I stueplan kan skiltning til disse butikker og virksomheder ske ved et skilt ved indgangs- og bagdøre i stueplan eller på murpillen herved. Skiltefladen må højst være 0,25 m².

Er der flere virksomheder på ejendommens øvrige etager, bør skiltningen samordnes.

Det kan tillades, at der opsættes højst ét mindre skilt (firmanavn og logo) for en virksomhed/butik over stueplan på gadefacaden. Skiltet skal være i enkeltbogstaver med en højde på højst 30 cm.

Center- og erhvervsområder uden for midtbyerne

Disse områder er C1 og C2-områder, der ikke er midtbyer, C3 områder samt E1 - E3 områder jf. kommuneplanens områdebetegnelser

Fritstående skilte/pyloner

Skiltning må kun ske med ét større fritstående skilt eller pylon pr. ejendom/forretning/virksomhed, og øvrig skiltning må kun omfatte skiltning på facader og mindre henvisnings- og oplysningskilte.

Skiltet/pylonen må højst være 6 meter målt fra terræn, og skiltefladen højst 12 m². Alternativt kan der tillades ét fritstående skilt pr. ejendom/forretning/virksomhed med en højde på højst 12 meter målt fra terræn og med en skilteflade på højst 4 m².

Fritstående skilte skal som udgangspunkt placeres mellem 5 og 10 m fra vejskel og mindst 10 meter fra naboskel. I tættere bebyggede forretnings- og erhvervsområder, hvor ovenstående afstande af bygningsmæssige årsager ikke kan opfyldes, skal den fritstående skiltning placeres mindst 2 m fra vejskel og mindst 5 m fra naboskel.

Fritstående skilte og pyloner må ikke placeres i oversigtsarealer, da det forringer trafikssikkerheden.

Hvis flere virksomheder/forretninger er placeret på én ejendom, kan der opstilles ét skilt pr. virksomhed/forretning, hvis der er en afstand på mindst 50 m mellem de enkelte skilte og en afstand på mindst 10 m til naboskel. Ved flere forretninger/virksomheder på én ejendom skal skiltningen ses i sammenhæng. Alternativt kan skiltningen ske ved en fælles pylon eller et fælles skilt for virksomhederne/forretningerne på ejendommen.

Flaggrupper

Der kan højst opstilles én flaggruppe pr. ejendom/virksomhed/forretning med højst 3 flagstænger i op til 12 meter over terræn.

Flaggrupper skal etableres mellem 5 m og 10 m fra vejskel og mindst 10 m fra naboskel.

På hjørnegrunde kan der tillades 2 flaggrupper, hvis der er en afstand på mindst 50 m mellem flaggrupperne og mindst 10 m til naboskel.

Hvis flere virksomheder/forretninger er placeret på en ejendom, kan der opstilles én flaggruppe pr. virksomhed/forretning, hvis der er en afstand på mindst 50 m mellem de enkelte flaggrupper og en afstand på mindst 10 m til naboskel. Ved mindre grunde kan der opstilles en fælles flaggruppe for virksomhederne/forretningerne.

Facadeskiltning

Skilte må højst udgøre 50 % af den enkelte butiks-/virksomheds facadelængde og skal tilpasses den enkelte bygnings skala og arkitektur. Hvis flere butikker / virksomheder deler facade, skal skiltningen samordnes, så der opnås en god helhedsvirkning

Der må højst etableres ét større facadeskilt pr. butik/virksomhed inkl. logoskilt på hver facade - dvs. at der fx. ved hjørnegrunde kan etableres to skilte mod veje samt evt. et skilt mod parkeringsareal.

Der må etableres ét udhængsskilt på højst 1 m² pr. butik – dog to ved hjørnebutikker. Ved større butikker/virksomheder kan der tillades et udhængsskilt pr. påbegyndt 20 m facadelængde.

Henvisnings- og oplysningskilte

Der kan opstilles et mindre antal funktionsbestemte henvisningskilte som f.eks. : Ét til kundeparkering, ét til vareind- og udlevering og ét til udkørsel. Skiltefladen må højst være 0,7 m² og have en højde på højst 1,2 m over terræn.

Henvisningskilte til virksomheder/forretninger på andre ejendomme må ikke finde sted.

Der kan desuden opsættes et mindre antal oplysningskilte, der markerer en funktion. Oplysningskilte skal placeres på facade eller væg/mur. Disse skilte må ikke have en skilteflade større end 0,5 m².

Salg af egne produkter i erhvervsområder

Skiltning til salg af egne produkter må kun etableres i form af ét facadeskilt med et areal mindre end 0,5 m² samt ét henvisningsskilt ved indkørslen med en skilteflade på højst 0,7 m² og med en højde på højst 1,2 m over terræn.

Boligområder og landsbyer

Erhverv fra egen bolig

Ved erhvervsdrift fra egen bolig må der, ud over almindeligt navne- og nummerskilt, monteres et skilt på højst 0,5 m² eller et skilt i form af løse bogstaver med en bogstavhøjde på højst 25 cm. Skiltet skal monteres på facaden og tilpasses denne.

Der kan opsættes ét fritstående skilt på terræn på egen grund. Skiltet må højst være 1 m over terræn og må højst have en skilteflade på 0,5 m².

Samlede boligbebyggelser

Der kan opsættes et skilt med navn på bebyggelsen/området på højst 0,5 m² på facaden eller et skilt i form af løse bogstaver med en bogstavhøjde på højst 30 cm.

Der kan opsættes et skilt med navn på bebyggelsen/området på terræn ved adgangsvejen/indkørslen. Hvis der er flere adgangsveje til bebyggelsen, kan der opsættes 1 skilt pr. adgangsvej. Skiltet må højst være 1 m over terræn, og må højst have en skilteflade på 0,5 m².

* Med landsbyer menes de i kommuneplanen udpegede landsbyer, uanset om der i kommuneplanen er udpeget centerområder (C1 eller C2-områder)

Erhverv og lokale butikker

Skiltningens størrelse og placering skal tage hensyn til sammenhængen og skalaen i det enkelte boligkvarter og den enkelte landsby.

Der må etableres et facadeskilt pr. butik - dog to ved hjørnebutikker. Facadeskiltning må højst udgøre 50 % af facadelængden. Der kan i øvrigt forventes tilladelse til facadeskiltning i overensstemmelse med retningslinjerne for midtbyområder jf. side 14.

Der kan etableres ét fritstående skilt/pylon pr. butik/virksomhed. Skiltet/pylonen må højst være 2 meter målt fra terræn, og skiltefladens areal må ikke overstige 2 m².

Ved butikker til lokal forsyning i et boligområde må vinduer omkring indgangspartier ikke tildækkes/blændes med reklamer eller fotostater. Evt. tildækning skal ske i overensstemmelse med retningslinjer for tildækning af vinduer i midtbyer jf. side 15.

Ved dagligvarebutikker til et områdes lokal forsyning kan der monteres et mindre antal klappammer til tilbudsskilte på facaden med en skilteflade på højst 0,7 m² pr. skilt.

Der kan monteres ét udhængsskilt med en skilteflade på højst 0,5 m² pr. butik/virksomhed.

Henvisnings- og oplysningskilte kan etableres jf. retningslinjer på side 16.

Der kan ikke forventes tilladelse til reklameflag/flaggrupper.

Disse områder er fx. kommuneplanens boligområder samt landsbyer *

Områder til almene eller rekreative formål i bymæssig bebyggelse

Fritstående skilte

Der kan ved indgange til ejendommen/området opsættes 1 skilt pr. indgang. Skiltet må højst være 1 m over terræn og må højst have en skilteflade på 0,5 m².

Der kan opstilles et mindre antal oplysnings-skilte. Disse skilte må højst være 1 m over terræn og må højst have en skilteflade på 0,5 m².

Facadeskiltning

Der kan opsættes et skilt på højst 1 m² på facaden eller et skilt i form af løse bogstaver med en bogstavhøjde på højst 30 cm på hver bygning/pr. funktion.

Der kan desuden opsættes et mindre antal oplysningskilte, der markerer en funktion. Oplysningskilte skal placeres på facade eller væg/mur. Disse skilte må ikke være højere end 50 cm og må ikke have en skilteflade større end 0,5 m².

Idrætsanlæg

Det kan tillades, at der etableres bandereklamer (herunder produktreklamer) om en fodboldbane eller lignende idrætsanlæg.

Bandereklamerne skal vende ind mod banen og være i en højde på højst 1 m over terræn.

Der kan ikke forventes tilladelse til andre skilte-typer med produktreklamer.

Herudover kan der opsættes henvisnings- og oplysningskilte. Skiltefladen må højst være 0,5 m², og skilte må have en højde på højst 1 m.

Disse retningslinjer gælder for områder til almene formål fx daginstitutioner, ældrecentre, skoler, tekniske anlæg (renseanlæg, varmegærker osv.), fritidsområder og idrætsanlæg.

Disse områder er fx. kommuneplanens områder til almen service A1 og rekreative områder i byzone R1 - R2

Retningslinjer for øvrig skiltning i bymæssig bebyggelse samt belysning

Belysning

Facadebelysning må kun bruges, hvor det er foreneligt med stedets udformning og aktiviteter. Belysningen skal underordne sig omgivelserne og bygningens karakter og arkitektur. Belysningen kan være med til skabe en attraktiv oplevelse, understrege et steds eller bygnings særlige karakter og styrke bylivet. Det kan f.eks. være på torve og pladser, hvor mange mennesker færdes.

Belysning skal i lysintensitet og farve indordne sig gadeforløbet i en helhed.

Belysning af facader kan tillades ved særlige bygninger fx. kirker, museer, palæer mv. Belysningen skal være udformet som en ensartet og jævn belysning af hele facaden. Belysning må ikke være bevægelig. Belysningen skal understrege bygningens arkitektur og stedets særlige atmosfære. Lyskilderne skal placeres, så de ikke generer omgivelserne ved blænding eller lysindfald i beboelsesrum m.m. Belysning af facader på beboelsesejendomme kan som udgangspunkt ikke tillades. Her bør kun anvendes belysning som markering af indgange.

Lysarmaturer/lamper og spots på facaden må etableres i form af orienteringslys ved f.eks. en indgang, i en port eller lignende samt ved belysning af skilte. Denne type lamper må ikke lyse op på facade og må ikke blænde. Lamper bør placeres, så de underordner sig bygningens arkitektur fx. bør lamper over vinduer eller døre sidde midt for disse. Lamper på murpillen bør placeres i midterlinjen af murpillen

Skiltning ved teatre, kulturhuse, biograf, sportshaller og lign.

Der kan ved museer, teatre, biograf, kulturhuse, sportshaller og lignende ud over skiltning med stedets navn tillades skilte, hvor der reklameres med arrangementer, forestillinger og lign.

Skiltene skal som udgangspunkt placeres på facaden, og de skal tilpasses omgivelserne og bygningens arkitektur.

Skiltning ved tankanlæg og drive-in

Der kan gives tilladelse til ét/én fritstående skilt/pylon samt ét prisskilt.

Skiltets/pylonens og prisskiltets højde må højst være 6 m over terræn, og skiltefladen må højst være 12 m² pr. skilt.

Skiltesternen på halvtaget over aftapningsstederne må have en højde på op til 0,8 m, og firmanavn og logo må kun stå én gang på hver sternflade/side.

Der kan monteres 2 klappammer på facaden med en skilteflade på højst 0,7 m².

Der kan opstilles skilte med ind- og udkørselspile og med en skilteflade på højst 0,25 m². Skiltet må højst være 0,6 m over terræn.

Der kan ved drive-in restauranter og lign. op sættes op til 3 prisskilte med en skilteflade på op til 3 m² og en max. højde på 3 m. Skiltene skal placeres på bygning facade eller som fritstående skilte højst 1 m fra bygningen.

Billboards og bannere

Der kan ikke forventes tilladelse til permanente billboards (plakattavler), gavlreklamer, bannere, rulleskilte og lign.

Der kan tillades bannertilknytning som reklame for fx. særlige åbningstider ved tidsbegrænsede aktiviteter som udsalg, julehandel og lign.

Banneret må højst være 6 m² og der må højst opsættes et banner pr. facade. Banneret må kun opsættes på facader, da bannere på tværs af veje og parkeringsarealer er med til at fjerne fokus fra trafikken.

Banneret skal tilpasses facaden og må ikke dække for døre, vinduer og lignende.

Banneret må opsættes en uge før åbningsdagen for ovenstående aktiviteter og skal tages ned, når aktiviteten ophører. Der må opsættes bannere højst 5 gange om året.

Bannere ved særlige arrangementer

Der kan skiltes og opsættes bannere ved særlige arrangementer og begivenheder af almen interesse som fx. byfester, festivaler og større sportsarrangementer.

Bannere over vejareal kræver tilladelse efter vejloven/privatvejsloven fra Viborg Kommune i hvert enkelt tilfælde.

Bannere på tværs af veje kan tillades ved motionsløb og lignende, men banneret må først opsættes, når vejen er afspærret for trafik og skal tages ned umiddelbart efter arrangementets afslutning.

Billboards, bannertilknytning og lignende kan på grund af størrelsen være til ulempe eller skæmmende i forhold til omgivelserne samt have indvirkning på trafikikkerheden. Bannertilknytning kan i visse tilfælde give gener i blæsevej.

Opsætning af bannere kræver derfor tilladelse fra Viborg Kommune i hvert enkelt tilfælde.

Digital skiltning

Der kan gives tilladelse til digital/elektronisk skiltning, når billedet er at sammenligne med fast skiltning, dvs. der må ikke være bevægeligt billede, og skærmen må ikke flimre.

Digital skiltning kræver uanset størrelse tilladelse fra Viborg Kommune.

Særlig skiltning

Byrådet kan ved veje, parkeringsarealer, torve, indgange til områder, buslæskærme og lign. give tilladelse til fælles skilte og skiltepyloner til almen oplysning som fx. bykort og turistinformation eller til reklame.

Midlertidig skiltning

Følgende midlertidige skilte kan opsættes uden tilladelse fra Viborg Kommune:

I forbindelse med byggerier kan der opstilles et større skilt på selve byggepladsen. Derudover kan opsættes henvisningsskilte mv.

Skilte om salg og udlejning af fast ejendom kan opstilles som informationsskilte i rimelig størrelse på egen grund.

Skiltning ved veje

Servicevejvisning

Der gælder som hovedprincip for al vejvisning, at tavler kun kan opsættes, når der er et trafikalt behov, dvs. der skal være behov for at guide til trafikale mål. Denne type af henvisning kan enten bestå af en **geografisk vejvisning** eller **servicevejvisning** til et konkret mål.

Servicevejvisning har til formål at vejvise til ikke geografiske mål, som f.eks. seværdigheder, overnatningssteder, virksomheder og lignende. Der findes to typer af servicevejvisning - almindelig og særlig.

Almindelig servicevejvisning er vejvisning, som opfylder trafikantens primære behov for vejvisning til servicemål. Det vil sige, at denne skal være trafikalt begrundet for at kunne opsættes. Kommercielle hensyn medregnes i den forbindelse ikke.

Almindelig servicevejvisning vises på tavler med hvid bund og blå skrift.

Særlig servicevejvisning kan kun etableres i det åbne land og kan enten være til private virksomheder af turistmæssig eller fritidsmæssig karakter eller vejvisning til virksomheder. Den særlige servicevejvisning vises på tavler med sort bund og hvid skrift.

Virksomheder skal dække omkostninger til særlig servicevejvisning.

* Skiltning placeret løstrevet fra bebyggelse - fx. ved indfaldsveje - er ikke omfattet af byggelovens § 6 D, stk. 2 og kræver således ikke byggetilladelse.

Den særlige servicevejvisning kan kun opsættes ved almene veje, der også er offentlig vej.

Ved et område kan der opsættes en servicevejvisning i form af oversigts- eller informationstavle. Det kan f.eks. være ved et (endnu ikke bebygget) erhvervsområde, rastepladser, parkeringspladser el. lign.

Vejmyndigheden kan i særlige tilfælde give tilladelse til turistoplysningstavler til nationale og internationale seværdigheder som fx Viborg Domkirke.

Afgørelse træffes med hjemmel i Bekendtgørelse om servicevejvisning på almindelige veje (BEK nr. 243 af 10/04/2008).

Servicevejvisning og lejlighedsskiltning ved statsveje kræver tilladelse fra Vejdirektoratet.

Servicevejvisning og lejlighedsskiltning ved kommunale veje kræver tilladelse fra Viborg Kommune.

Ansøgning kan ske via vejsektoren.dk

Eksempel på almindelig servicevejvisning

Eksempel på særlig servicevejvisning

Lejlighedsskiltning ved veje

I forbindelse med arrangementer kan det være hensigtsmæssigt at sætte midlertidige skilte op af hensyn til blandt andet trafiksikkerheden.

For statsveje gælder, at Vejdirektoratet normalt er tilbageholdende med at give tilladelse til midlertidige skilte og lign. på vejareal. Såfremt tilladelse i særlige tilfælde udstedes, skal nedenstående vilkår som minimum være overholdt.

For kommuneveje og privatefællesveje gives tilladelsen normalt på nedenstående vilkår:

- At skiltet kun opsættes i tilknytning til den lokalitet, hvor arrangementet foregår.
- At skilte/plakater og lign. ikke anbringes på den permanente færdselsafmærkning eller på en måde, der kan genere denne.
- At skilte/plakater og lign. anbringes, så de ikke generer oversigtsforhold ved vejtilslutninger og indkørsler.
- At skilte/plakater og lign. ikke opklæbes på signalanlæg, læskure, el-skabe og lign.
- At skilte/plakater og lign. som hovedregel ikke må være større end 1,0 m².
- At skilte/plakater og lign. tidligst opsættes 2 uger før arrangementet og nedtages umiddelbart efter arrangementet.
- At opsætningen i øvrigt sker efter aftale med vejmyndigheden.
- At opsætning sker uden ansvar og udgift for vejbestyrelsen.
- At skiltene ikke indeholder reklamer eller fremmede logoer m.v. Eget logo må dog benyttes.

Skiltning i det åbne land

Naturbeskyttelseslovens § 21 indholder et **generelt forbud** mod skilte i det åbne land.

I loven er der følgende undtagelser:

- Virksomhedsreklamer, som anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, når de ikke virker dominerende i landskabet og ikke er synlige over store afstande,
- Skiltning for virksomheder og for salg af erhvervsgrunde m.v., der opstilles i et område, der i en lokalplan er udlagt som erhvervsområde, uanset at området ikke er udbygget.
- Trafikpropaganda, der er godkendt af Rådet for Større Færdselssikkerhed,
- Plakater, der opsættes i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunale eller andre offentlige råd eller folkeafstemninger, og
- Mindre oplysningsskilte vedrørende næringsdrift eller virksomhed opsat på egen ejendom eller ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej.
- Byrådet kan tillade reklamer på idrætsanlæg

Bestemmelser om udformning og placering af skilte i overensstemmelse med lovens undtagelsesbestemmelser fremgår af:

Bekendtgørelse om opsætning af mindre oplysningsskilte, skilte i erhvervsområder og reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land”

Forvaltningen vil gerne være behjælpelig med en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, så det sikres, at skiltningen er lovlig.

I hovedtræk gælder følgende:

Mindre oplysningsskilte på egen ejendom eller ved egen indkørsel

Etablerer man mindre oplysningsskilte på egen ejendom eller ved egen indkørsel, skal skiltet opfylde følgende krav:

- Skiltet skal være rektangulært
- Skiltet må højst være 0,25 m²
- Skiltet må ikke være højere end 1 m over terræn
- Skiltet må kun oplyse om virksomhedens navn, adresse, art og produktion
- Skiltet skal være ensfarvet og have en afdæmpet bundfarve og tekst i dæmpede farver
- Skiltet må ikke belyses, være oplyst, reflekterende eller bevægeligt.

Idrætsanlæg i det åbne land

Der kan tillades oplysningsskilte i umiddelbar tilknytning til klubhus eller lignende. De må ikke være højere end 1 m over terræn.

På afskærmede idrætsanlæg kan der tillades reklamer, der ikke er synlige uden for idrætsanlægget. Der kan desuden tillades mindre reklamer på golfbaner og lignende.

Virksomhedsreklamer på eller ved ejendommens bygninger

Virksomhedsreklamer må anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, dvs. tæt på eller ved gårdens stuehus, driftsbygninger, gårdsplads eller lignende. En afstand på omkring 20 meter betragtes ifølge praksis som tæt ved bygningerne.

Virksomhedsskilte må ikke virke dominerende i landskabet eller være synlige over store afstande. Om en given reklame kan godkendes, afhænger af virksomhedens størrelse, omgivelsernes karakter samt af skiltets størrelse, udformning, højde m.m.

Skiltning i det åbne land i overensstemmelse med naturbeskyttelsesloven og ”bekendtgørelse om opsætning af mindre oplysningsskilte, skilte i erhvervsområder og reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land” kræver ikke tilladelse efter Naturbeskyttelsesloven, dog kræver skiltning ved idrætsanlæg tilladelse. Skiltning i det åbne land kræver ikke byggetilladelse.

Ansøgning om og spørgsmål om skiltning

Byggetilladelse til skiltning

Fritstående skilte kræver byggetilladelse jf. byggelovens § 2.

Byrådet kan, med hjemmel i byggelovens § 6D, stk. 2, forbyde eller påbyde fjernelse eller ændring af skilte, som er til ulempe eller virker skæmmende. Derfor skal facadeskiltning godkendes af kommunen.

Det vurderes, at mindre skilte i overensstemmelse med "Administrationsgrundlag for skiltning i Viborg Kommune" ikke vil være til ulempe eller skæmmende.

Følgende skiltning i bymæssig bebyggelse kræver derfor **ikke byggetilladelse eller godkendelse**:

- Facadeskilte med en skilteflade under 1 m².
- Fritstående skilte med en flade under 0,7 m² og en højde under 1 m.

Al facadeskiltning på bevaringsværdige og fredede bygninger (dog ikke alm. nummer og navneskiltning) samt alle digitale skilte kræver dog tilladelse fra Viborg Kommune.

Øvrig skiltning, flag mv. kræver byggetilladelse.

I det åbne land har Viborg Byråd besluttet, at skiltning i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 21, stk. 2, jf. side 22 kan etableres uden byggetilladelse eller godkendelse, dog kræver skiltning ved idrætsanlæg tilladelse i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Det er en **forudsætning** for, at skiltningen ikke kræver byggetilladelse eller godkendelse, at skiltningen etableres i overensstemmelse med gældende love, plangrundlag og "administrationsgrundlag for skiltning i Viborg Kommune".

Andre tilladelser

Vejvisningsskilte og lejlighedsskilte langs veje jf. side 20 kræver ikke byggetilladelse, men kræver tilladelse fra Viborg Kommune eller fra Vejdirektoratet i henhold til vejloven. Ansøgning kan ske elektronisk via vejsektoren.dk

Hvis skiltet kræver tilladelse fra Viborg Kommune, kan der endvidere ansøges på viborg.dk -> trafik og veje -> veje -> lejlighedsskiltning

Øvrig skiltning kræver byggetilladelse.

Alle bygningsændringer, herunder også skiltning, på fredede bygninger skal endvidere godkendes af Kulturarvstyrelsen.

Skilte inden for tinglyste byggelinjer langs statsveje kræver tilladelse fra Vejdirektoratet.

Viborg Kommune vil gerne være behjælpelig med at sikre, at en ansøgning til andre myndigheder kommer til at indeholde de nødvendige og relevante oplysninger.

Sådan søger du om tilladelse

Når du søger om byggetilladelse til et fritstående skilt, et flag eller lign. skal du anvende et ansøgningskema, som du kan finde på viborg.dk -> Kommune-> Byggeri og Bolig -> Når du vil bygge -> Ansøgning om byggetilladelse.

Sammen med skemaet skal du sende relevant tegningsmateriale, som viser skiltes placering, udformning, farver og størrelse.

Samme procedure gælder, når du skal søge om godkendelse af facadeskiltning - dog skal ansøgningskemaet udelades.

Husk i begge tilfælde, at ejendommens ejer skal skrive under på ansøgningen.

Forvaltningen vil gerne bidrage med råd og vejledning i forbindelse med etablering af skiltning. Derved sikres, at skiltning er i overensstemmelse med skiltepolitikken og med evt. lokalplaner eller byplanvedtægter. Ved dialog om skiltning tidligt i processen kan skiltning tilpasses bygningen og området, og fejlinvesteringer for ejere/lejere kan forhindres.

Ansøgninger og spørgsmål om skiltning kan rettes til:

Teknik & Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Tlf. 87 87 87 87

Miljøvurdering

Ifølge lov om miljøvurdering af planer og programmer (LBK nr. 936 af 24. september 2009) skal der udarbejdes en miljøvurdering, når der tilvejebringes planer og programmer, som fastlægger rammerne for fremtidige anlæg eller arealanvendelser, når t planen eller programmet kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Da skiltepolitikken og administrationsgrundlaget vil danne grundlag for myndighedsbehandling af skilteansøgninger, er den omfattet af kravet om miljøvurdering.

Ifølge lovens § 3, stk. 2 skal planer, der alene medfører mindre ændringer i forhold til den gældende planlægning kun miljøvurderes, hvis de må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Det vurderes, at skiltepolitikken og administrationsgrundlaget alene vil medføre mindre ændringer i forhold til den gældende situation, da:

- Der er tale om mindre ændringer i forhold til gældende skiltepolitik for tidligere Viborg Kommune samt bestemmelser i tidligere kommuneplaner
- Byggelovens § 6D indeholder bestemmelser om, at skilte ikke må være til ulempe eller virke skæmmende i forhold til omgivelserne, og at der således jf. loven skal ske en vurdering i hvert enkelt tilfælde
- Dele af kommunens bebyggede områder i forvejen er omfattet af lokalplaner med skiltebestemmelser

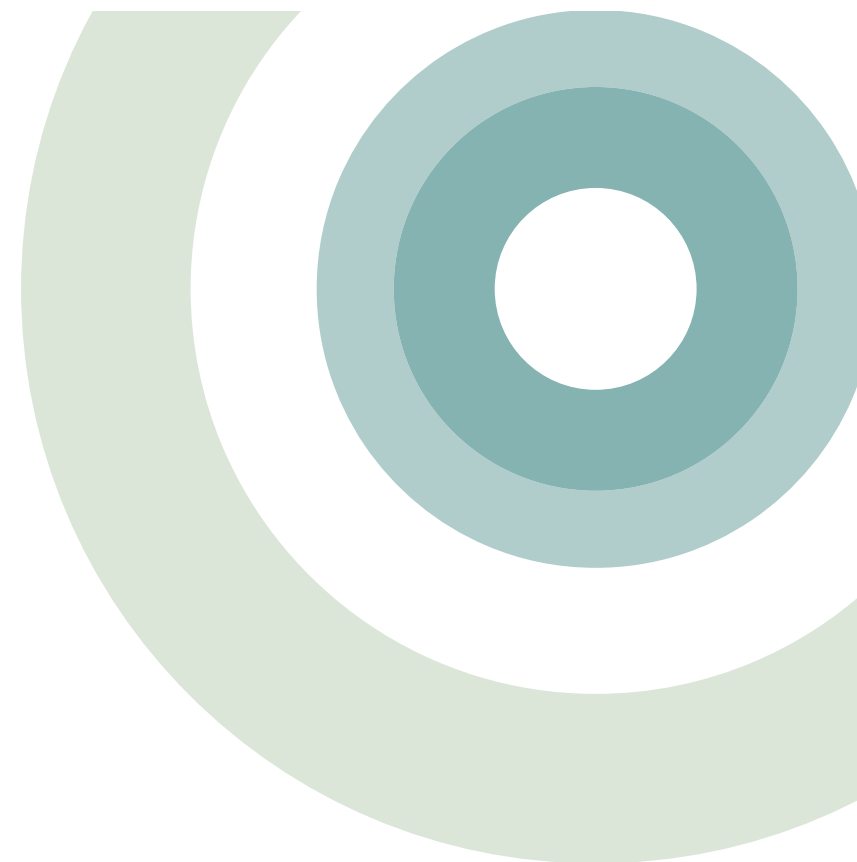
- Skiltepolitikken i øvrigt er i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens skiltebestemmelser
- Placeringen af skilte fortsat skal overholde tinglyste byggelinjer (langs fx veje)
- Da politikken alene regulerer skilte, hvilket i sig selv udgør en mindre del i forhold til de bygningsmæssige sammenhænge.

Forslaget til skiltepolitikken vurderes på baggrund af screeningen ikke at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet og vurderes derfor ikke at være omfattet af krav om miljøvurdering af planer, da:

- Der alene er tale om en begrænset indvirkning på miljøet
- Der vil overvejende være tale om en positiv indvirkning ved en homogen skiltning
- Skiltepolitikken er i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens skiltebestemmelser
- Skiltepolitikken underordner sig eksisterende lokalplaner, tinglyste byggelinjer mv.

Afgørelsen om ikke at udarbejde en miljørapport har været offentliggjort sammen med forslaget til skiltepolitikken med tilhørende administrationsgrundlag.

Skiltepolitik

VIBORG
KOMMUNE